

Referanser: KR 04/16, BM 16/16

Arkivsak: 16/344 - 5 (16/6912)

Reglement for Bispemøtet

Sammendrag

Som følge av de forventede endringer i kirkeloven må Kirkemøtet vedta et reglement for Bispemøtet.

Det nye reglementet er stort sett i samsvar med gjeldende Reglement for Bispemøtet som er fastlagt i forskrift ved kongelig resolusjon av 6. juni 1997. Det foreslås en ny paragraf knyttet til forslag om eget regelverk for Bispemøtets behandling av læreklager mot enkeltpersoner.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å gjøre følgende vedtak:

Reglement for Bispemøtet

§ 1. Bispemøtet består av samtlige tjenestegjørende biskoper.

§ 2. Bispemøtet virker for samordning av de gjøremål som etter gjeldende regler tilligger biskopene, uten å binde den enkelte biskop i utøvelsen av egne tjenestefunksjoner. Møtet avgir uttalelse i saker som det blir forelagt og utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kirkemøtet. Det avgir uttalelse i saker som det blir forelagt eller Kirkemøtet.

§ 3. Bispemøtet samles normalt tre ganger årlig.

§ 4. Bispemøtet har et arbeidsutvalg som består av preses, visepreses og ett medlem valgt blant de øvrige biskoper. Preses utnevnes etter en forutgående nominasjonsprosess, jf. regler om nominasjon mv. ved utnevning av biskop § 7. Bispemøtet velger selv visepreses og det øvrige medlem for to år om gangen.

Arbeidsutvalget har under ledelse av preses det løpende arbeid med Bispemøtets saker. Bispemøtet skal ha sekretær.

§ 5. Ved behandling av læreklager mot enkeltpersoner kommer *Reglement for Bispemøtets behandling av læreklager* til anvendelse.

§ 6. Bispemøtet fastsetter nærmere forretningsorden for sin virksomhet.

Under forutsetning av at Stortinget vedtar de foreslåtte endringene i kirkeloven, trer regelendringene i kraft fra samme tidspunkt som endringen av kirkeloven § 26 trer i kraft.

Saksorientering

Bakgrunn

Bispemøtet er et av Den norske kirkes sentralkirkelige organer. Det er forankret i kirkeloven § 26, hvor det heter:

Bispemøtet består av samtlige tjenestegjørende biskoper.

Bispemøtet virker for samordning av de gjøremål som etter gjeldende regler tilligger biskopene og utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kongen. Det avgir uttalelse i saker som det blir forelagt av departementet eller Kirkemøtet.

Kongen gir nærmere bestemmelser for møtene.

Bispemøtet ledes av preses, som siden 2011 har vært en fast stilling. Normalt samles biskopene tre ganger i året.

Historikk

I 1915 innkalte kirkestatsråden for første gang alle kirkens biskoper til møte. Siden holdt biskopene felles møte annethvert eller tredjehvert år. Fra 1934 ble Bispemøtet en fast institusjon, og er dermed det eldste formelle sentralkirkelige organ i Den norske kirke. Bispemøtet er i første rekke et samordningsorgan, og kan ikke binde den enkelte biskop i dennes tjenestefunksjoner. Lederen av Bispemøtet har siden 1932 hatt tittelen "preses". Frem til 1998 var regelen at biskopen i Oslo ble valgt til preses. I 1998 ble det besluttet at preses-funksjonen skulle gå på omgang mellom biskopene, med valg hvert fjerde år. Fra 2010 er preses for Bispemøtet en fast stilling. Ordningen innebærer at det er opprettet et tolvte bispeembete i Den norske kirke.

Reglement for Bispemøtet følger av siste setning i lovparagrafen. Reglementet ble fastsatt ved kongelig resolusjon i 1997. Det ble sist endret i 2010 i forbindelse med at Bispemøtet fikk en fast preses.

Forslag til endringer

Departementets høringsdokument av 3. april 2015 har følgende forslag til ny § 26:

Bispemøtet består av samtlige tjenestegjørende biskoper.

Bispemøtet virker for samordning av de gjøremål som etter gjeldende regler tilligger biskopene og utfører for øvrig de gjøremål som til enhver tid er pålagt ved bestemmelse av Kirkemøtet. Det avgir uttalelse i saker som det blir forelagt av Kirkemøtet.

Kirkemøtet gir nærmere bestemmelser for møtene.

Under forutsetning av at dette blir det endelige lovvedtaket i Stortinget, må følgende Reglement for Bispemøtet vedtas på nytt i sin helhet av Kirkemøtet. Det vedlagte forslaget følger i det store og hele dagens forskrift for Bispemøtet, med noen mindre endringer. De endringene som er foreslått i lovparagrafen er også endret i reglementet, dvs at Kirkemøtet trer inn som oppdragsgiver der det tidligere stod Kongen og departementet.

Begrepet «embetsfunksjoner» er dessuten erstattet med «tjenestefunksjoner». Dette må betraktes som en ren språklig endring, i tråd med tidligere signaler fra Bispemøtet om å unngå bruk av begrepet «embete» der det kan brukes annen terminologi.

Reglementet har dessuten én materiell endring. I forbindelse med at Den norske kirkes lærenemnd foreslår nedlagt foreslår Kirkerådet en ny § 5 som regulerer Bispemøtets behandling av læreklager rettet mot enkeltpersoner. Denne endringen forutsetter at Kirkemøtet vedtar Reglement for Bispemøtets behandling av læreklager, slik Kirkerådet har innstilt på (jf KR 55/15 og KM 09/16). Ettersom det er Kirkemøtet som således pålegger Bispemøtet denne prosedyren finner Kirkerådet det sakssvarende at den også er eksplisitt nevnt i Reglement for Bispemøtet.

Bispemøtebehandling

Bispemøtet behandlet Kirkerådets forslag til reglement i sitt møte 15.-19. februar 2016 og gjorde følgende vedtak:

BM-16/16 Vedtak:

Bispemøtet har fått seg forelagt forslag til nytt reglement for Bispemøtet, jf sak KR 4/16

Bispemøtet er tilfreds med at reglementet for Bispemøtet foreslås videreført slik det foreligger i dag, med forankring i en egen paragraf i kirkeloven.

Etter det som foreligger vil Bispemøtet samtykke i det forslag som er lagt frem, og anbefale det vedtatt.

Det er etter dette ingen hinder for Kirkemøtets vedtak.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Vedtaket har ingen økonomisk-administrative konsekvenser.